

Protocol

'Vluchtende' gezinnen voor Jeugdhulp

Dit protocol is opgesteld door mw. A. M. Hoepman in samenwerking met het Landelijke Bureau Vermiste Personen.

'Vluchtende' gezinnen

De term **'vluchtende' gezinnen** wordt benut om gezinnen te beschrijven die ten tijde van een lopende ondertoezichtstelling, zonder toestemming van of melding aan de gecertificeerde instelling, naar het buitenland zijn vertrokken om zich daar kort of langdurig te vestigen. De wijze waarop deze gezinnen vertrekken, doet vermoeden dat zij vluchten voor de Nederlandse Jeugdhulp. Ouders onttrekken op deze wijze het kind aan de zorg van de gecertificeerde instelling daar de Nederlandse Kinderbeschermingsmaatregelen enkel uitvoerbaar zijn binnen onze landsgrenzen. Het is in het belang van het kind om deze gezinnen zo snel mogelijk te lokaliseren waardoor de zorg voor deze kinderen kan worden gewaarborgd. Dit **protocol** biedt een **leidraad** in het handelen van de politie bij deze juridisch zeer gecompliceerde zaken¹ en kan worden benut om gecertificeerde instellingen, die zich bij de politie melden, te adviseren in een hun wijze van aanpak bij dit soort gezinnen.

Constructen

De term **'vluchtende' gezinnen** omvat drie verschillende constructies van de ondertoezichtstelling (OTS)

- Er kan bij een gezin sprake zijn van een **'kale' OTS**, waarbij verdere gezagsbeperkingen zoals een schriftelijke aanwijzing of een machtiging uithuisplaatsing ontbreken.
- Er kan bij een gezin sprake zijn van een **OTS met een schriftelijke aanwijzing**. Deze schriftelijke aanwijzing moet betrekking hebben op de gewone verblijfplaats van de minderjarige.
- Er kan bij een gezin sprake zijn van een **OTS met een machtiging uithuisplaatsing (MUHP)**.

Internationale samenwerking

Naast de nationale wetgeving, zijn verschillende internationale verdragen van belang omdat de verplaatsing van gezinnen over de landsgrens problemen creëert met betrekking tot de bevoegdheid van de Nederlandse rechter en de erkenning en tenuitvoerlegging van de Nederlandse Kinderbeschermingsmaatregelen. Dit zijn het Haags Kinderbeschermingsverdrag 1961 (**HKBV 1961**), het Haags Kinderbeschermingsverdrag 1996 (**HKBV 1996**), de Verordening Brussel II bis (**Brussel II bis**) en het Haags verdrag betreffende de burgerrechtelijke aspecten van internationale ontvoering van kinderen 1980 (**HKOV 1980**).

De landen die zijn aangesloten bij het HKBV 1996 en/of Brussel II bis en/ of HKOV 1980 hebben een **Centrale Autoriteit (Ca)** die de verdragsluitende Staat vertegenwoordigt in de relatie met andere verdragspartijen. Het is een centraal knooppunt waarlangs zowel inkomende als uitgaande zaken gaan die handelen om internationale kwesties betreffende ouderlijke verantwoordelijkheid, maatregelen ter bescherming van kinderen en kinderontvoering. De Ca is onder andere verantwoordelijk voor het uitwisselen van informatie, het bemiddelen bij concrete problemen, het opsporen van kinderen en het rapporteren over situaties van kinderen.

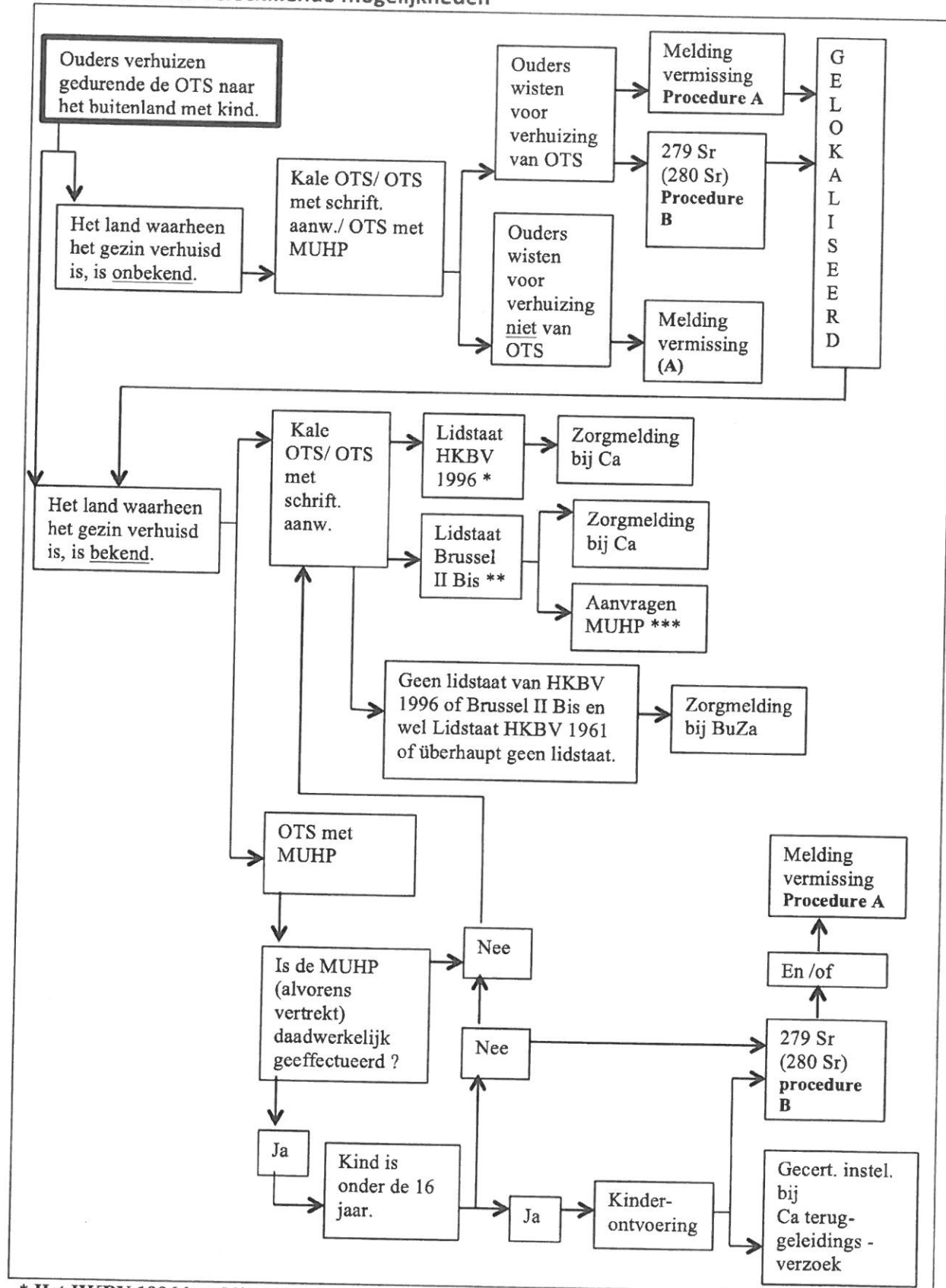
Verschillend mogelijkheden en procedures

De verschillende constructen resulteren in verschillende **mogelijkheden voor de gecertificeerde instelling** en een tweetal **procedures voor politie** (en Justitie). Er bestaat een onderscheid in de strafrechtelijke en de civielrechtelijke route. In beginsel wordt het strafrecht slechts benut indien het onbekend is waar een gezin heen is verhuisd. Het strafrecht dient in het belang van het kind terughoudend te worden ingezet.

De te volgen stappen en de te volgen procedures kunnen met het **stroomschema** worden geïdentificeerd. De mogelijkheden worden nader toegelicht onder **'mogelijkheden nader omschreven'** en de procedures onder **'procedures politie'**.

¹Gezien de grote complexiteit wordt aanbevolen om bij elke politie-eenheid een vaste contactpersoon aan te stellen, die vragen, aangiftes en meldingen inzake 'vluchtende' gezinnen behandelt.
Protocol 'vluchtende' gezinnen voor Jeugdhulp, april 2016

Stroomschema verschillende mogelijkheden

* Het HKBV 1996 is geldig voor kinderen tot 18 jaar.

** Brussel II bis is geldig voor kinderen tot 16 jaar.

*** Het aanvragen van de MUHP na vertrek kan enkel onder strenge voorwaarden zie beschrijving mogelijkheden.

Mogelijkheden nader omschreven

Kale OTS/ OTS met schriftelijke aanwijzing land van verhuizing is bekend

Indien bekend is naar welk land een gezin vertrokken is, kan het beste de **civielrechtelijke route** worden benut. Deze route wordt bewandeld door de gecertificeerde instelling.

Zorgmelding

De schriftelijke aanwijzing omtrent de verblijfplaats van de minderjarige resulteert niet in extra wettelijke mogelijkheden bij de civiele route. Derhalve geldt voor de kale OTS en de OTS met schriftelijke aanwijzing dezelfde route.

Indien het gezin verhuist naar een land dat is aangesloten bij de Verordening Brussel II bis of bij het HKBV 1996 (zie bijlage), worden Nederlandse kindbeschermingsmaatregelen in beginsel automatisch erkend. Door middel van een zorgmelding bij de Centrale Autoriteit (Ca) kan aldaar tot overname van de Nederlandse OTS worden verzocht. De Nederlandse OTS wordt op deze wijze omgezet in een in dat land voorkomend equivalent waardoor de zorg voor een kind kan worden overgedragen.

Verhuist een gezin naar een land dat geen lid is van het HKBV 1996 of de Brussel II bis Verordening maar wel lidstaat is van het HKBV 1961 (zie bijlage) of überhaupt geen lidstaat is van een van deze verdragen, dan kan de zorgmelding worden gedaan bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken (BuZa) dat daarop de diplomatieke weg benut om de autoriteiten in het betreffende land te contacteren.

Aanvragen van een MUHP indien het gezin al vertrokken is

Ingeval de zorgmelding en overname de belangen van het kind onvoldoende behartigen en het gezin zich in een Verordening Brussel II bis lidstaat bevindt, kan bij de Nederlandse rechter om een (spoed) machtiging uithuisplaatsing worden verzocht. Dit kan slechts ingeval beargumenteerd kan worden dat de gewone verblijfplaats van het kind, ondanks vertrek, nog in Nederland gelegen is. Deze mogelijkheid kan enkel onder strenge voorwaarden. Meer informatie hierover kan per mail worden opgevraagd bij het Landelijk Bureau Vermiste Personen.

Kale OTS/ OTS met schriftelijke aanwijzing land van verhuizing is onbekend

Indien een gezin is vertrokken naar een onbekende bestemming, kan een **combinatie** van het **straf- en civielrecht** worden benut. Het is immers onduidelijk aan welke Ca de beschreven zorgmelding of zorgovername moet worden verzocht. Inzet van het strafrecht hoeft niet per definitie te leiden tot strafrechtelijke vervolging van de ouders.

Strafbaarheid

De OTS vormt een beperking op het gezag van de ouders. Indien ouders met hun kind zonder toestemming van de gecertificeerde instelling verhuizen naar het buitenland is dit strafbaar op basis van artikel 279 Sr. De gecertificeerde instelling heeft het 'bevoegd opzicht' waardoor verhuizing onttrekking aan dit opzicht oplevert. Daar 'opzet' in artikel 279 Sr een geschreven voorwaarde voor strafbaarheid is, is het noodzakelijk dat ouders, alvorens hun vertrek, wisten van de opgelegde OTS. De schriftelijke aanwijzing omtrent de verblijfplaats van de minderjarige creëert geen extra wettelijke mogelijkheden, wel kan dit de bewezenverklaring van 'opzet' gemakkelijker maken.

Melding van vermissing

Indien ouders alvorens het vertrek niet afweten van de OTS of als men geen gebruik van het strafrecht wenst te maken, kan door de gecertificeerde instelling een melding van vermissing worden gedaan bij de politie. In vergelijking tot een strafrechtelijk opsporingsonderzoek beperkt dit de opsporingsmogelijkheden.

Na lokalisering

Na aangifte of melding van vermissing kan de politie een internationaal opsporingsonderzoek starten. Indien de minderjarige en ouders hierdoor worden gelokaliseerd, kan in overleg met de politie en Officier van Justitie worden gestopt of gewacht met de verdere strafrechtelijke opsporing. Al waarna de eerder benoemde civiele routes kunnen worden bewandeld.

OTS met MUHP land van verhuizing is bekend

Kinderontvoering

Het is voor ouders ongeoorloofd om gedurende een MUHP met hun kind naar het buitenland te verhuizen. Het recht om de woon- en verblijfplaats te bepalen ligt bij de gecertificeerde instelling en niet bij de ouders. Er is daarom sprake van ongeoorloofde overbrenging van het kind, oftewel: kinderonvoering in zowel civiel- als strafrechtelijke zin (zie ook Baliekaart Internationale Kinderontvoering). Dit is enkel het geval indien de MUHP op het moment van de verplaatsing van het kind al geëffectueerd was. Ingeval de MUHP slechts was verkregen, maar op het moment van verplaatsing nog niet geëffectueerd, is geen sprake van kinderonvoering.² In dit geval geldt de route die ook voor de kale OTS/ OTS met schriftelijke aanwijzing geldt.

Teruggeleiding

Indien sprake is van kinderonvoering, kan de gecertificeerde instelling (ten gevolge van de doorbreking van het gezagsrecht zoals dit is omschreven in artikel 3 van het HKOV 1980) met behulp van de Ca om teruggeleiding van het kind verzoeken. Indien het verzoek gegrond is, worden de ouders verzocht de minderjarige terug te brengen. Bij weigering, kan een teruggeleidingsprocedure worden gestart in de aangezochte Lidstaat. Voor niet-Verdragsstaten loopt deze procedure via het Ministerie van Buitenlandse Zaken.

Let op: Het HKOV 1980 geldt slechts voor minderjarige onder de zestien jaar. Indien het overgebrachte kind ouder dan zestien maar onder de achttien is, kan wel de mogelijkheid tot zorgmelding worden benut.

Bevoegdheid Nederlandse rechter en verlenging maatregelen

Doordat het kind ongeoorloofd is overgebracht blijft de Nederlandse rechter bevoegd om te oordelen inzake de Kinderbeschermingsmaatregelen. Zo kunnen de OTS en de MUHP eventueel worden verlengd.

OTS met MUHP land van verhuizing is onbekend

De combinatie van de straf- en civielrechtelijke route, zoals deze is beschreven onder 'kale OTS/ OTS met schriftelijke aanwijzing land van verhuizing is onbekend', biedt uitkomst.

Procedures politie

Procedure A

Melding van vermissing

Het vertrek van ouders en hun onder toezicht gestelde kind wordt door de gecertificeerde instelling gemeld bij de politie, waarna deze (eventueel in overleg met de Officier van Justitie) als een vermissing zal worden behandeld. Het doel is de verblijfplaats van ouders en kind te achterhalen. De politie kan hiervoor gebruik maken van informatie uit politiesystemen en onderzoek doen, maar kan niet beschikken over privacygevoelige informatie. In overleg met de instelling kan gebruik worden gemaakt van (sociale) media om informatie van het publiek te krijgen over de verblijfplaats van de vermisten. Daarbij kan de politie in het land waar de vermisten mogelijk verblijven om medewerking worden verzocht.

² HR, 4 december 2009, ECLI:NL:PHR:2009:BK5269 (concl. A-G)
Protocol 'vluchtende' gezinnen voor Jeugdhulp, april 2016

Procedure B

Aangifte van artikel 279 Sr

Van het vertrek van ouders en hun onder toezicht gestelde kind wordt door de instelling aangifte gedaan bij de politie. De Officier van Justitie kan besluiten om het handelen van de ouders als een strafbaar feit te onderzoeken en eventueel te vervolgen. Het onderzoek is mede gericht op het achterhalen van de verblijfplaats van ouders en kind. De politie kan, op vordering van de Officier van Justitie of Rechter-commissaris, naast informatie uit politicsystemen en het doen van onderzoek ook beschikken over privacygevoelige informatie, zoals gegevens over telefoon- en internetgebruik, bankgegevens en vluchtinformatie van een luchtvaartmaatschappij. Politie in het land waar de vermisten mogelijk verblijven kan worden gevraagd om medewerking aan het onderzoek en eventueel om aanhouding en uitlevering van de ouders en het teruggeleiden van het kind (mogelijk i.c.m. gebruik van het HVOK 1980).

Meer informatie

Vragen over 'vluchtende' gezinnen en dit protocol

Dit protocol is gebaseerd op het onderzoek van mw. A. M. Hoepman. Het onderzoek is verkrijgbaar bij het Landelijk Bureau Vermiste Personen (LBVP) van de Nationale politie.

Landelijk Bureau Vermiste Personen
Europaweg 45
2711 EM Zoetermeer
Email: info@lbvp.info

Kinderontvoering

Centrum Internationale Kinderontvoering,
Tel: 088 8009000 (24- uur per dag bereikbaar),
Tel: 116000 (Europees Noodnummer voor vermiste kinderen), via
www.kinderontvoering.org of www.childabductioncenter.nl

Zie ook: *Baliekaart over Internationale Kinderontvoering*:

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/brochures/2013/09/27/baliekaart-internationale-kinderontvoering>

En de *handreiking voor internationale kinderontvoeringszaken naar het buitenland*:

<http://www.kinderontvoering.nl/wp-content/uploads/09-Handreiking-internationale-kinderontvoering-naar-het-buitenland.pdf>

Centrale autoriteit

Centrale Autoriteit Internationale Kinderaangelegenheden
van het Ministerie van Veiligheid en Justitie
tel: 070- 3706252 (ma t/m vr, tussen 10.00 – 12.30 uur)

Dit protocol mag eveneens worden meegegeven aan gecertificeerde instellingen.

Bijlage

Voor een actueel overzicht van de aangesloten landen bij de verschillende verdragen kijk op:
<https://verdragenbank.overheid.nl>

Overzicht aangesloten landen Haags Kinderbeschermingsverdrag 1961

Duitsland
Frankrijk
Italië
Letland
Litouwen
Luxemburg
Nederland, het koninkrijk der
Macau (China)
Oostenrijk
Polen
Portugal
Spanje
Turkije
Zwitserland

Overzicht aangesloten landen Haags Kinderbeschermingsverdrag 1996

Albanië	Hongarije	Polen
Argentina	Ierland	Portugal
Armenië	Italië	Roemenië
België	Kroatië	Rusland
Bulgarije	Letland	Slovenië
Cyprus	Litouwen	Spanje
Denemarken	Luxemburg	Uruguay
Duitsland	Malta	Verenigd Koninkrijk
Ecuador	Marokko	Verenigde Staten
Estland	Monaco	Tsjechië
Finland	Montenegro	Zweden
Frankrijk	Nederland	Zwitserland
Georgië	Oekraïne	
Griekenland	Oostenrijk	

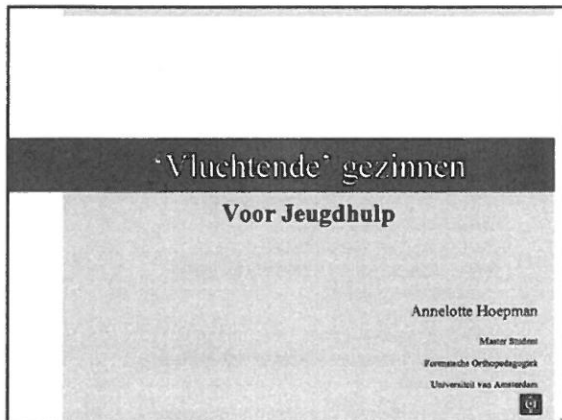
Overzicht aangesloten landen HKOV 1980

Albanië	Denenmarken	Israël	Nieuw-Zeeland	Spanje
Andorra	Dominicaanse Republiek	Italië	Noorwegen	Sri Lanka
Argentinië	Duitsland	Japan	Oekraïne	Thailand
Armenië	Ecuador	Kazachstan	Oezbekistan	Trinidad en Tobago
Australië	El Salvador	Kroatië	Oostenrijk	Tsjechië
Bahama's	Estland	Lesotho	Panama	Turkije
Belarus	Fiji	Letland	Paraguay	Turkmenistan
België	Finland	Litouwen	Peru	Uruguay
Belize	Frankrijk	Luxemburg	Polen	Venezuela
Bosnië en Herzegovina	Gabon	Macedonië	Portugal	Verenigd Koninkrijk
Brazilië	Georgië	Malta	Roemenië	Verenigde Staten van Amerika
Bulgarije	Griekenland	Marokko	Russische Federatie	Zambia
Burkina Faso	Guatemala	Mauritius	Saint Kitts en Nevis	Zimbabwe
Canada	Guinee	Mexico	San Marino	Zuid-Afrika
Chili	Honduras	Moldavië	Servië	Zuid-Korea
China	Hongarije	Monaco	Seychellen	Zweden
Colombia	Ierland	Montenegro	Singapore	Zwitserland
Costa Rica	IJsland	Nederland, het koninkrijk der	Slovenië	
Cyprus	Irak	Nicaragua	Slowakije	

Bepaalde landen hebben het HKOV 1980 tevens uitgebreid naar hun overzeese gebieden

Frankrijk uitbreidingen	Canada uitbreidingen	Verenigd Koninkrijk uitbreidingen	China uitbreidingen*
Bassas da India	Alberta	Anguilla	Hongkong SAR
Clipperton	Brits Columbia	Bermuda	Macau SAR
Europa-eiland	Manitoba	Caymaneilanden	
Frans Guyana	New Brunswick	Falklandeilanden	
Franse Zuidelijke en Zuidpoolgebieden	Newfoundland en Labrador	Jersey	
Frans- Polynesië	Northwest Territories	Man	
Glorioso-eilanden	Nova Scotia	Montserrat	
Guadeloupe	Nunavut		
Juan de Nova-eiland	Ontario		
Martinique	Prins Edward Island		
Nieuw Caledonië	Québec		
Reunion	Saskatchewan		
Saint-Barthélemy	Yukon Territory		
Sint Maarten			
Sint Pierre en Miquelon			
Tromelin			
Wallis en Futuna			

*Hongkong en Macau zijn speciale administratieve regio's van de Volksrepubliek China

Inhoud presentatie

- 'Vluchtende' gezinnen.
- De aanleiding en opzet van het onderzoek.
- De verschillende constructen.
- Toepasselijke wetgeving.
- De belangrijkste bevindingen.
- Belangrijkste conclusie.
- Het protocol.
- Gebruik protocol.
- Ruimte voor vragen.

'Vluchtende' gezinnen

De term 'vluchtende' gezinnen wordt benut om gezinnen te beschrijven die ten tijde van een lopende ondertoezichtstelling, zonder toestemming van of melding aan de gecertificeerde instelling, naar het buitenland zijn vertrokken om zich daar kort of langdurig te vestigen.

- Deze term bevat een assumptie.
- Onttrekking aan zorg.

Aanleiding onderzoek

- Structurele zorgen Joke van der Sluijs politie Amsterdam-West.
- Directe oorzaak:
 - Multiprobleem gezin.
 - Onduidelijkheid wetgeving.
- Vragen over wettelijke kaders.
 - Mogen deze gezinnen rechtsgeldig verhuizen?
 - Hoe zit het met de zorg voor deze kinderen?
 - Wordt deze kinderen voldoende (wettelijke) bescherming geboden?

Is verhuizing in het belang van het kind?

- Artikel 3, Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind.
- Staat verantwoordelijk voor zorg en bescherming.

Opzet onderzoek

- Multidisciplinair.
- Focus op wettelijke (on)mogelijkheden om te voorkomen dat ouders door verhuizing naar het buitenland hun kind aan de zorg kunnen onttrekken.
 - Nederlands wetgeving inzake de ondertoezichtstelling.
 - Internationale verdragen.
 - Erkenning, tenuitvoerlegging, kinderonvoering.
- Meer zicht op het 'probleem'.
 - Interviews met zeventien professionals.

Verschillende constructen

- **Kale ondertoezichtstelling.**
 - Verdere gezagsbeperkingen ontbreken.
- **Ondertoezichtstelling met een schriftelijke aanwijzing.**
 - Van de gecertificeerde instelling.
 - Gewone verblijfplaats van de minderjarige.
- **Ondertoezichtstelling met een machtiging uithuisplaatsing.**
 - Van de Kinderrechter.
 - Geëffectueerd voor verhuizing.

Wet- en regelgeving Nederland

- **Kale ondertoezichtstelling.**
 - Tegenstrijdigheid Burgerlijk recht en Strafrecht.
 - Artikel 279 Sr 'bevoegd opzicht'.
 - Rechtsgeldig verhuizen → onbepaald.
- **Ondertoezichtstelling met schriftelijke aanwijzing.**
 - Aanwijzingsbevoegdheid.
 - Verhuizing ongeoorloofd.
 - Onduidelijke consequenties.
- **Ondertoezichtstelling met machtiging uithuisplaatsing.**
 - Geëffectueerd.
 - Verhuizing ongeoorloofd.
 - Kinderontvoering.

Wet- en regelgeving Internationaal

- **HKBV 1961:** Haags Kinderbeschermingsverdrag 1961.
- **HKBV 1996:** Haags Kinderbeschermingsverdrag 1996.
- **Brussel II bis:** Verordening Brussel II bis.
- **HKOV 1980:** Haags verdrag betreffende de burgerrechtelijke aspecten van internationale ontvoering van kinderen 1980.
- **CA:** Centrale Autoriteit.
 - Internationale kwesties ouderlijke verantwoordelijkheid.
 - Maatregelen ter bescherming van kinderen.
 - Kinderontvoering.

Internationale mogelijkheden

- **Nieuwe adres moet bekend zijn.**
- **Automatische erkenning en zorgmelding.**
 - CA / BuZa.
 - Omgezet in equivalent.
- **Aanvraag machtiging uithuisplaatsing indien gezin al is vertrokken.**
 - Kort vertrokken.
 - 'Gewone verblijfplaats'
- **Teruggeleiding.**
 - Doorbreking gezagsrecht.
 - Geëffectueerde machtiging.
 - Nederlandse rechter blijft bevoegd.

Belangrijkste bevindingen professionals

- **Vrijwel alle gezinnen uit beeld na verhuizing.**
- **Wel in beeld: kind in onveilige situatie.**
- **Professionals beoordelen 'internationale' route als inefficiënt.**
- **Belangenbehartiging kind onvoldoende.**
- **Situatie ongewenst en verontrustend.**

Belangrijkste conclusie

- **Wijze waarop: zorgelijk probleem.**
- **Schending van de rechten van het kind.**
- **Nederlandse Staat verantwoordelijk?**
- **Wetswijziging.**
 - Uitbreiding reikwijdte kale ondertoezichtstelling.
 - Mogelijkheid tot beroep.

Het protocol

- **Waarom:** Wet- en regelgeving complex en niet eenduidig.
- **Doel:**
 - Eenduidige uitvoeringspraktijk creëren.
 - Er kwam eens een gezinsvoogd bij de balie...
- **Aanbeveling:** Vaste contactpersoon bij elke politie- eenheid.

Gebruik protocol

- **Onderscheid civil- en strafrechtelijk route.**
 - Civielrechtelijk: Gecertificeerde instelling.
 - Strafrechtelijk: Politie en Justitie.
- **Onderscheid land bekend of onbekend.**
 - Bekend: Civielrechtelijk.
 - Onbekend: Strafrechtelijk.
- **Onderscheid verschillende constructen.**
 - Verschillende mogelijkheden gecertificeerde instelling.
 - Tweetal procedures politie.

Land bekend: civielrechtelijke route

- **Zorgmelding**
 - HKBV 1996, Brussel II bis.
 - HKBV 1961/ geen Lidstaat.
- **Aanvragen machtiging uithuisplaatsing indien gezin al is vertrokken.**
 - Brussel II bis.
- **Teruggeleiding.**
 - Geëffectueerde machtiging uithuisplaatsing
 - HKOV 1980.
 - Nederlandse rechter blijft bevoegd.

Land onbekend: strafrechtelijke route

- **Onbekend welke Ca of welk Gerecht.**
- **Benut strafrecht.**
 - Art. 279 Sr.
 - Internationaal opsporingsonderzoek.
- **Melding van vermissing.**
 - Opsporingsmogelijkheden beperkter.
- **Lokalisatie.**
 - Civielrechtelijke route.

Stroomschema

- **Helpt bij identificatie te nemen stappen.**
- **Let op:**
 - Het HKBV 1996 is geldig voor kinderen tot 18 jaar.
 - HKOV 1980 voor kinderen tot 16 jaar.

Einde presentatie

Dank voor jullie aandacht!
Zijn er vragen en / of opmerkingen?

Latere vragen/ opmerkingen

- Indien u naar aanleiding van deze presentatie nog vragen en/of opmerking heeft met betrekking tot mijn onderzoek en/of het protocol, kunt u mij dit laten weten via onderstaand e-mail adres:
a.m.hoepman@gmail.com
- Mijn scriptie ('*Ben ik mijn broeders hoeder?*' Een multidisciplinair onderzoek naar 'vluchtende' gezinnen voor Jeugdzorg.) wordt openbaar gemaakt via de UVA scriptie database:
<http://www.scriptiesonline.uva.uva.nl>
- Voor vragen over lopende onderzoeken kunt u terecht bij het Landelijk Bureau Vermiste Personen:
info@lbvp.info